

در گفت‌وگو با سید ناصر کهزایی، ذاکر اهل بیت (ع) و از مداحان حرم مطهر رضوی مطرح شد

تبیین از حنجره مداحی

۲

رئیس سازمان حج و زیارت خبر داد

تحولات گسترده در حج ۱۴۰۲

رئیس سازمان حج و زیارت با اشاره به اینکه قیمت ارز اختصاص یافته به زائران حج براساس مصوبه هیئت دولت ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان است، گفت: در حج آینده، زائران از طریق سه فرودگاه وارد عربستان می‌شوند.

سیدصادق حسینی، رئیس سازمان حج و زیارت پس از بازگشت از عربستان به تشریح نتایج مذاکرات و قرارداد حج سال آینده پرداخت و گفت: به دعوت وزارت حج و عمره عربستان که برای ۵۶ کشور اسلامی از جمله ایران ارسال می‌شود، سفری به عربستان داشتیم که با دو هدف بازدید از نمایشگاه اکسپوی ۲۰۲۳ و قطعی شدن قرارداد حج تمتع انجام شد ...

آیت‌الله محمدعلی اراکی ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۱۵ به دیدار حق شتافت

روزی که ۵۰ مرجع تقلید از دنیا رفتند!

تنفیذمی‌نماییم».

■ **بیزار از تکرار**

آخرین مرجع از نسل شاگردان بی‌واسطه و مستقیم شیخ عبدالکریم حائری بود. ۴۰سالگی می‌شد که شرحی بر عروة الوثقی تدوین کرده بود و مجتهد به شمار می‌رفت اما هر بار با تواضعی که داشت، مرجعیت را به دیگران واگذار کرده بود. تنها پس از درگذشت امام(ره) بود که علمای بزرگ و جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، از مقلدان امام(ره) خواستند به آیت‌الله گلیایگانی و اراکی رجوع کنند. مرجعی که ۳۵سال در حوزه تدریس کرده و معروف بود به اینکه دروسش را با بیان شیوا، بسیار رسا و بدون پیچیده‌گویی و ابهام بیان می‌کرد. از تکرار مکررات و زیاده‌گویی بیزار بود و تأکید داشت شاگردانش حتماً درس را پیش از حضور در کلاس مطالعه کرده باشند.

■ **مجید تربیت‌زاده** | مرد آمد و جلو ایشان دو زانو نشست ...خم شد، دستشان را بوسید و مثل خیلی‌ها گفت: آقا! نصیحتی بفرمایید. «آیت‌الله محمدعلی اراکی» همان طور که سرشان پایین بود، بدون اینکه چشم در چشم مرد بدوزد، گفت: شغل چیست؟ مرد گفت: نجارم... ایشان لحظه‌ای سکوت کرد و بعد با لحن قشنگی گفت: پس یک در و پنجره برای قلبت بساز....

■ **۱۱ سالگی**

پدرش میرزا آقا فراهانی از علمای مشهور «اراک» بود و مادرش از نوادگان «سیدحسن واقف». برخلاف بسیاری از علما و روحانیون آن زمان که تحصیلات را از چهار یا پنج سالگی در مکتبخانه‌ها آغاز می‌کردند، آیت‌الله اراکی ۱۱ساله بود که خواندن و نوشتن را به وسیله شوهرخواهر خود فراگرفت. شاید کسی فکر نمی‌کرد کودکی که تا ۱۱سالگی دنبال درس و مشق نبوده در آینده به عالم و مرجعی گرانقدر تبدیل شود. از ۱۲سالگی پای درس «آقا شیخ جعفر» نامی نشست تا برای پیمودن راه دراز و دشوار علم‌آموزی آماده شود. مراحل بعدی حضور در درس‌های سلطان العلمای اراکی (شیخ محمدباقر اراکی) بود و پس از آن از ۲۰سالگی تا هشت سال بعد شاگردی «شیخ عبدالکریم حائری» را کرد. به افتخارات تحصیلی او می‌توان حضور در جلسات درس آیت‌الله محمدتقی خوانساری را هم اضافه کرد و البته ما هم این نکته را اضافه می‌کنیم که آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری، باجناق او بود و آیت‌الله خوانساری نیز داماد خانواده‌اش به شمار می‌رفت. پس از درگذشت آیت‌الله خوانساری، اجازه یافت به تدریس بپردازد و در مدرسه فیضیه نیز درس خارج اصول بگوید. حوزه علمیه اراک را ترک کرد و در راه‌اندازی حوزه علمیه قم با آیت‌الله حائری همراه شد و بعدها نیز وقتی آیت‌الله بروجردی به قم آمد در کنار ایشان به طرح مسئله مبارزه با حکومت پهلوی دوم پرداخت. در همین سال‌ها با امام(ره) آشنا و به وی سخت علاقه‌مند شد. پس از اینکه امام(ره) در سال ۴۱ علیه لایحه «کاپیتولاسیون» اعلامیه صادر کرد، آیت‌الله اراکی نیز به پشتیبانی امام(ره) با صدور اعلامیه خواستار لغو هر گونه مصوبه مغایر با اسلام و شرع شد. در ماجرای تبعید امام(ره) به نجف نیز با وجود فشارهای رژیم به عراق سفر کرد تا در کربلا و حرم حضرت ابوالفضل(ع) موقوف به دیدار وی شود. «شهاب‌الدین اشرافی» در این باره گفته است: ...حدود ۱۵ سال بود یکدیگر را ندیده بودند... هم را در آغوش گرفتند... آقای اراکی گریه می‌کرد و می‌گفت هر که با آل علی(ع) درافتاد، ورافتاد... امام(ره) بعداً به اشرافی گفت: بغض گلویم را گرفته بود... نتوانستم پیش پای آقای اراکی بایستم...

این ارتباط و علاقه قلبی به امام(ره) و انقلاب اسلامی تا سال‌های پس از انقلاب ادامه یافت. وقتی جمعی از نمایندگان امام(ره) به او نامه نوشته و نظرش را درباره «اجازه کتبی در امور حبسیه و وجوه شرعیه» پرسیدند در پاسخ به آن‌ها نوشت: «اینجانب کلیه اجازات کتبی را که حضرت امام به نمایندگان و علمای مورد اعتمادشان داده‌اند، به همان کیفیت

سر، باز حال نبود، نماز زیارت خواندم اما هنوز حال نداشتم. آمدم بالای سر، نشد. پیش رو آمدم برای خداحافظی، دیدم حال نیست... گفتم: آقا، حاجتی دارم بعداً خدمتتان عرض می‌کنم... مرتبه دوم رفتم، نتوانستم حاجت را بگویم. مرتبه سوم و چهارم تا مرتبه آخر... زیارت‌وداع را در مقابل حضرت خواندم، باز هم حال درستی در خود ندیدم. متحیر بودم چه کنم؟ دیدم مردم اطراف ضریح مطهر جمع شده‌اند و از دوش یکدیگر بالا می‌روند که دست خود را به ضریح بپرسانند... آرام آرام جلو رفتم... یک مرتبه مرد غول‌پیکری رسید... مرا که دید، دلش به پیرمردی من سوخت. مرا سر دست بلند کرد... حالا می‌خواهد محبت هم بکند. سر مرا به طرف ضریح خم می‌کند که من بتوانم ضریح را ببوسم. مثل بچه شیرخوار روی دست مرا می‌چرخاند. هر چه دست و پا می‌زدم و فشار می‌آوردم که از دست او خلاص بشوم، مرا

بسیاری از استادان حوزه علمیه و برخی مسئولان امروز نظام از شاگردان او بوده‌اند.

■ **درباره امیر کبیر**

می‌گفت: شبی در خواب امیر کبیر را دیدم که جایگاهی متفاوت و ارزشمند داشت... پرسیدم راز این مقام چیست؟ چون مظلومانه کشته شدی؟ چون فرقه ضاله را نابود کردی؟ امیر کبیر با لبخند گفت: نه! رگم را که در حمام فین زدن، خون که از بدنم رفت، تشنگی فشار آورد، خواستم بگویم کمی آب بدهید... یک باره یاد امام حسین(ع) افتادم... گفتم میرزا! دو تا رگت را بریدند و این همه تشنگی؟ امامت را آن همه زخم زدند... از عطش حسین(ع) حیا کردم... اشک در دیدگانم جمع شد... وقتی توی قبر، صورتم را بر خاک گذاشتند، امام(ع) آمدند که: به یاد ما و تشنگیمان ادب کردی، اشک ریختی... این هم هدیه ما به شما... این جایگاه هدیه مولایم حسین(ع) است.

■ **آیت‌الله گلیایگانی را خنداند**

چقدر آیت‌الله گلیایگانی را خنداند وقتی ماجرای زیارت رفتنش را تعریف کرد: به قصد گرفتن حاجتی از قم حرکت کردم، بنا داشتم ۱۰روز در مشهد بمانم. مرتبه اول غسل کردم و وضو گرفتم و مشرف شدم. اذن دخول خواندم و وارد بقعه منوره شدم. پیش رو ایستادم و زیارت خواندم... آن حال مخصوص را برای عرض حاجت در خود ندیدم. رفتم بالای

یک زمان از دنیا رفته باشند».

■ **نیمکت‌زندگی**

در پناه تو

■ **رقیه توسلی** | پلاستیک سیب‌زمینی از دستم جدا می‌شود و محتویاتش پخش زمین می‌شوند. عزا می‌گیرم. اما شده است دیگر. در ماشین را باز می‌کنم و باقی خریدها را برمی‌گردانم سر جایشان. باید دسته گلی را که به آب داده‌ام رفع و رجوع کنم. قبل از ظهر است اما به قول قدیمی‌ها کک نمی‌جنبد و توی پارکینگ جز من و صدای باران، آمد و شدی نیست. حق دارند البته. هوا وحشتناک سوز دارد.

می‌چرخم و می‌گردم. اما یا سیب‌زمینی‌ها بازیشان گرفته یا نور زیرزمین کم است و هر چه می‌جویم سیب‌زمینی‌ها پیدایشان نیست. به زور دو تایی را از گوشه کنار می‌جویم که صدا را می‌شنوم. صدای خفیف کودکانه‌ای که دلم را ریش می‌کند. می‌ایستم پشت در نرده‌ای موتورخانه. تاریک است. کلید را می‌زنم. یا خدا. این دیگر چه قصه‌ایست! توی همین حال یاد «خانجان» می‌افتم. یاد مراش که محبت به انسان و گل و گیاه و حیوان در آن موج می‌زد. ته اتاق دراز یک گریه سیاه کوچولو می‌گردد دور گریه‌ای بزرگ‌تر که انگار به هوش نیست و دراز کشیده کنار پایه فلزی منبع، انگار مادرش است. وقتی می‌گویم کوچولو تصور موجودی را بفرمایید بی‌اندازه ریز و توجیبی. این قدر فنج. با چشم‌های گرد گیج قشنگی که آدم می‌خواهد برایش شعر بگوید. میومیوهایش با روشن شدن برق و دیدن من، دقیقاً سه برابر می‌شود. یکی دو باری هم می‌آید سمت نرده. به گمانم فکر می‌کند من همان فانوسم. فانوس دریایی. راه نجات. ناجی که خدا رسانده. حداقل جای شُکرش باقیست این بچه گریه امیدوار نمی‌داند ناجی که آمده از پس پلاستیک سیب‌زمینی خودش برنمی‌آید. گریه مادر همچنان تکان نمی‌خورد و ترس برم داشته. خداخدا می‌کنم نمرده باشد، سرمارده شده باشد. دنبال موبایل می‌گردم که شماره مدیر ساختمان را بگیرم برای کمک. وسط میوه‌های ریز‌پچه گریه، صدای «خانجان» را می‌شنوم که دارد به «باباعبدالله» می‌گوید: مشت آقا! بذار گنجشک و زاغ و چلچله و سار بیان. من کی سهم پرنده‌ها مونده توی مالم؟ بذار اینجا سیر شن. از تخمه و بلال و گندم پُر بخورن. مهمون. ما چیکاره‌ایم، سفرده‌دار خداست. یه محبتی کن مترسک نکار سر زمین. خوبیت نداره! استاکریم داره تماشامون می‌کنه....

■ **پی‌نوشت**

پیامبر اکرم(ص) می‌فرمایند: در شب معراج شخصی را دیدم که به خاطر سیراب کردن سنگی تشنه، در بهشت جای داشت.

دبیر جشنواره تئاتر کودک و نوجوان رضوی گفت: تئاتر بهترین فرصت برای انتقال آموزه‌های رضوی در رده سنی کودک و نوجوان است. مهدی سیم‌ریز در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: حدود ۱۳ سال است که در حوزه نویسندگی و کارگردانی به ویژه نویسندگی در حوزه کودک و نوجوان فعالیت دارم و در کنار آن نیز به رمان‌نویسی و فیلم‌نامه‌نویسی نیز مشغول هستم. در این بازه زمانی حدود ۷۰ درصد آثارم در حوزه دینی و به ویژه رضوی بوده و این یک افتخار بزرگی است که با عنایت حضرت رضاع(ع) نصیب بنده شد. دبیر جشنواره تئاتر کودک و نوجوان رضوی در پاسخ به این پرسش که تئاتر کودک و نوجوان تا چه اندازه توانسته دین خود را در ترویج فرهنگ رضوی ادا کند، افزود: برگزاری جشنواره تئاتر کودک و نوجوان رضوی زمینه را برای تولید آثار قوی در حوزه رضوی فراهم کرد و بسیاری از هنرمندان و نمایشگران ما مشغول کارهایی با موضوع رضوی شدند که پیش از آن این اتفاق رخ ن داده بود. وی تئاتر را از مهم‌ترین ابزار در رده سنی کودک و نوجوان به‌منظور ترویج فرهنگ رضوی و تربیت به شیوه اهل بیت(ع) ذکر کرد.

دبیر جشنواره تئاتر کودک و نوجوان رضوی با بیان اینکه جشنواره تئاتر کودک و نوجوان رضوی با هدف ترویج مفاهیم اخلاقی و تربیتی برگرفته از احادیث رضوی برگزار می‌شود، افزود: تمام آثار باید با موضوعات هشت‌گانه شامل دوستی، مهربانی، احترام به والدین، نظافت، کمک به دیگران، دوری از حسد، هدیه دادن و راست‌گویی ساخته شده و به جشنواره ارسال شود. وی یادآور شد: این جشنواره به آثاری اختصاص دارد که مستقیماً به زندگی و سیره حضرت امام رضاع(ع) پرداخته یا متضمن محتوایی مرتبط با آن باشد که موضوعات آن مشتمل بر تولد، زندگی و شهادت حضرت؛ سیره، فرهنگ و سبک زندگی رضوی؛ کرامت‌های رضوی؛ توسل به حضرت؛ صحابی و یاران حضرت و فرهنگ زیارت است. گروه‌های شرکت‌کننده در جشنواره به دو شکل زنده و یا ارسال فیلم می‌توانند کارهای خود را برای داوری به دبیرخانه ارائه کنند.

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۵۳۳ |

نکته‌ها / آیت الله مر ترضی تهرانی

محبت

زمینه‌سازپذیرش

سخنان معصوم (علیه‌السلام)

۲

همایش علمی بین‌المللی

اندیشه امام حسن مجتبی (علیه‌السلام)

برگزار می‌شود

۴

۱۸، ۲۳ تا ۲۹ سال؟

تأملی تاریخی

در سن حضرت فاطمه (علیه‌السلام)

۳

کارشناس امور اسلامی در فرانسه:

کربلا مختص شیعیان نیست

۴

■ **جشنواره**

بهترین فرصت برای انتقال مفاهیم رضوی به کودکان